

LEVEND BEGRAVEN.

DOOR W. METS Tz.

«Moe,» zei de twaalfjarige Piet Straling tot zijn moeder, «er is van morgen 'n man in 't dorp gekomen, die 'n kwartje per stuk betaalt voor de eieren van bergeenden.»

«Nu, wat geeft ons dat, Piet?»

«Ik zou toch in de duinen naar zulke eieren kunnen gaan zoeken, moeder!»

«Mag dat?»

«Ik denk 't wel, moe!»

«Liggen zulke eieren dan zoo maar voor 't oprapen in de duinen?»

«Dat niet, moeder; maar de bergeenden maken haar nesten vaak in verlaten konijnenholen.»

«En hoe kan je er dan de eieren uithalen?»

«De jongens gebruiken daarvoor meestal 'n lange, buigzame rotting.»

«Kunnen zij ze dan met zulk 'n rotting uit de holen halen?»

«Nee, ze binden drie of vier gewone vischhoeken aan 't eind van den rotting.»

«Je hebt immers evenmin 'n rotting als vischhaken.»

«Dat is zoo, moeder; maar Jan Stam graaft de eieren van bergeenden wel uit de holen.»

«Hoe doet hij dat dan?»

«Jaap steekt van de wanden van 't konijnenhol zooveel grond weg, dat hij naar binnen kan kruipen. Dan is 't gemakkelijk, om de eieren weg te nemen. 't Is wel gebeurd, dat Jaap ook de bergeenden kon grijpen.»

«En wat deed hij dan met 't arme dier?»

«Wel, dat verkocht hij, en hij kreeg er 'n hoop geld voor: wel drie gulden.»

«Als je vader thuis was, had ik liever dat je 't hem vroeg, Piet!»

«Och, moe, vader zal 't wel goed vinden. Denk eens aan! Als ik eens 'n stuk of twaalf eieren van bergeenden vond. Dat zou drie gulden verdiend zijn. Zulke vogels leggen er wel eens twintig in één nest, moe!»

«Ja, als je er zooveel vondt, was 't stellig wel de moeite waard, om er op uit te gaan.»

«Nu, moe, mag ik gaan zoeken?»

«Dan moet je eerst bij den veldwachter aanloopen en vragen, of ieder een 't vrij mag doen, Piet!»

«Best, moeder!»

In 'n wip had de knaap 'n oude spade in 't schuurtje gezocht en toog met zijn gereedschap naar de woning van den veldwachter.

Toen hij dezen niet te huis vond, trok de jongen hoopvol de duinen in, om zijn geluk te beproeven.

Bij ieder konijnenhol hield hij stil, knielde voor de opening neer en tuurde met groote aandacht naar binnen.

Van andere jongens had Piet gehoord, dat als zich 't nest van 'n bergeend in 'n konijnenhol bevindt, 't altoos van den buitenkant is waar te nemen, omdat er dan meestal sporen van dons of veeren zijn te zien.

't Eischt echter heel wat oefening, om dan nog met zekerheid te zeggen, of er wezenlijk 'n nest aanwezig is.

Piet was bij 't zoeken niet heel gelukkig, maar toch volhardde de jongen.

'n Kwartje voor één vogelei, leek hem zulk 'n buitengewone som toe, dat hij voorlooppig niet zou ophouden, om het zoeken vol te houden.

Langer dan twee uren had de knaap reeds door de duinen gedoold en nog slechts 'n paar bergeenden gezien. Vooral 't mannetje, de woerd, was 'n buitengewoon fraaie vogel.

Vroeger, zooals Piet wel eens van dorpsbewoners had gehoord, hielden zich geheele troepen bergeenden in de duinen op.

De vogels waren echter langzamerhand uitgeroeid.

Dit was niet geschied uit moedwillige vernielzucht, maar was alleen 'n gevolg van de buitensporige prijzen, die zoowel voor de levende vogels, als voor de eieren werden uitgekocht. Eerst werden de eieren opgekocht tegen vijf cents per stuk; later gaf men er reeds 'n dubbeltje voor, en nu besteedde men zelfs 'n kwartje.

De oude vogels brachten eerst 'n gulden per stuk op; thans werden ze met drie gulden betaald.

Als 't voor enkele jaren nog eens aan 'n eendenpaar gelukte, om te broeden, dan werd er jacht gemaakt op de jongen, omdat door opkoopters hiervoor vijftig cents werd uitgekocht.

Dit alles was van merkbaaren invloed geweest op 't uitroeien der bergeenden.

Zonder den moed te verliezen, trok Piet de uitgestrekte duinenrij door. Geen konijnenhol ontging zijn scherp vorschende oog.

Vol hoop knielde hij 'n poos voor elke holopening neer en tuurde dan enkele minuten onderzoekend naar

binnen, maar vond niet, wat hij met zulk sterk begeeren zocht.

De jongen zwierf al verder en verder. Eindelijk kwam hij bij 'n diepe duinvallei. In 't midden er van was 'n tamelijk uitgestrekte waterplas. Daar bewogen zich verschillende watervogels in. Ook ontdekte Piet er twee bergeenden, die er rustig rondzwommen.

De hoop van den knaap herleefde. Wellicht nestelden deze vogels wel in de nabijheid.

Weer begon de jongen ieder hol met de meeste nauwgezetheid te onderzoeken. Terwijl hij bij 'n tamelijk ruim hol neerknielde, meende hij in 't zand voor 't gat de afdrucken van vogelpooten te zien.

Piet's hart begon luider en sneller te kloppen, bij het vooruitzicht, hier te zullen vinden, waarnaar hij reeds zoo lang had gezocht.

Met z'n spade stak hij links en rechts eenig zand weg van de hol-opening.

Toen bukte hij zich en tuurde, met 'n hand als lichtscherp boven de ooggen, naar binnen.

Na 'n poos meende hij iets te bespeuren, dat naar veeren geleek.

De knaap stak nu z'n spade zoover naar binnen, als slechts mogelijk was en trok toen, al over den bodem schrapende, het werktuig terug.

Jawel, er kwamen enkele veeren mee naar buiten.

Met ijver toog de jongen nu aan 't graven en binnen enkele minuten had hij 't hol zoo wijd gemaakt, dat hij er zonder veel moeite door naar binnen kon kruipen.

Als er nu maar eieren in 't nest waren, anders zou nog alle moeite vergeefsch zijn geweest.

Snel wilde Piet verder onderzoeken. Aanstonds lag de knaap op den buik voor de opening van 't konijnenhol, stak beide armen voor 't hoofd uit en schoof toen langzamerhand de donkere gang binnen.

Reeds was hij zoover gevorderd, dat alleen nog maar zijn voeten buiten de holopening staken.

't Was daarbinnen zoo donker, dat Piet letterlijk niets meer kon zien. Hij tastte met de handen zoover voor zich uit, als hij maar reiken kon en toen voelde hij 'n groote hoeveelheid vogelveeren. Daar moest 't nest zijn.

Nog even verder reikte hij en toen voelde hij 'n ei, nog een en daarna nog twee. 't Nest bevatte dus vier eieren.

«Dat is 'n gulden verdiend,» mompelde Piet in z'n donkeren kerker.

Met in elke hand twee der kostbare bergeendeneieren, wilde hij nu voorzichtig achteruit kruipen, om 't hol met z'n buit te verlaten, toen eensklaps 't zand boven z'n lichaam losliet en hem van onder de armen tot aan de hielen bedekte en omsloot.

Van schrik liet de jongen de eieren in 't nest teruggliden.

De zware zandlast drukte van alle kanten.

Wel poogde hij, met inspanning van al z'n krachten, zich los te wringen, maar 't was Piet onmogelijk, om zich te bevrijden. Alleen de handen en 't hoofd waren vrij en rustten in de nabijheid van 't nest.

Een bang gevoel maakte zich van den gevangene meester.

Aldra was hij zich van zijn hachelijken toestand volkomen bewust; hij begreep, dat hij zoo goed als levend begraven was.

Nog eens spande hij alle krachten in, om zich te bevrijden, doch het zware duinzand hield hem als in onverwrikbare boeien vastgekneld.

De arme gevangene verloor toch niet geheel den moed, al werd 't hem angstig om 't hart.

Als hij nog maar vrij kon ademen, zou hij 't wellicht zoolang uithouden, totdat z'n vader hem zou kunnen bevrijden.

Op diens hulp rekende hij vast. Allengs viel hem 't ademen moeilijker. De minuten schenen hem uren toe. Ook zijn angst werd van lieverlede benauwender.

«Och,» dacht Piet in z'n hooplozen toestand, «wat zullen moeder en vader bedroefd zijn, als mijn lijk gevonden wordt. Maar nu al te moeten sterven, zoo jong nog!»

In zijn angst begon de arme jongen bitter te huilen.

Hoelang dit duurde, is niet te zeggen, omdat hij in 'n staat van verdooving geraakte en na korten tijd 't bewustzijn verloor.

Inmiddels was Piet's vader van z'n veldarbeid naar huis gekomen.

Na met z'n vrouw 'n groet te hebben gewisseld, vroeg hij als gewoonlijk: «Waar is Piet?»

«De duinen ingegaan, om naar eieren van bergeenden te zoeken.»

«Och kom, die zijn er bijna niet meer te vinden. En dan zoo'n kleine jongen. Hoe laat is hij weggegaan?»

«Even na den middag.»

«En nog niet terug? Is hij alleen uitgegaan?»

«Ja, en hij heeft 'n spade uit het schuurtje meegenomen.»

«Om de eieren uit 't hol te graven

misschien? Maar dat mag volstrekt niet gedaan worden. 't Is streng verboden, om in de duinen te graven.»

«Daarom heb ik gezegd, dat hij eerst bij den veldwachter moest aanloopen, om te vragen, of 't wel mocht.»

«Maar dan kan de jongen wel 'n ongeluk hebben gekregen!» riep de vader ontsteld.

Weldra bevond hij zich aan de woning van den veldwachter en deed onderzoek naar zijn zoon.

In duizend vreezen verbeidde Piet's moeder wat de uitslag zou zijn.

«Ik heb niets van den jongen gezien,» moest de veldwachter op de vraag van den vader antwoorden; «maar als hij er alleen op uitgegaan is, om eieren uit te graven, kan hij best hier of daar bestort liggen in 't duin. Ik ga dadelijk met je mee. Wacht even, ik zal Fidel meemenen.»

De veldwachter floot z'n hond, 'n slim dier, en ijldo met den hevige beangsten daglooner op onderzoek uit. Fidel snelde vooruit, beklom nu eens 'n duintop, daalde dan weer in 'n vallei af en snuffelde zonder ophouden links en rechts.

De veldwachter droeg 'n spade over den schouder en meende, dat dit werktuig misschien wel te pas zou kunnen komen.

Bijna twee uren waren de mannen met hun nasporingen bezig. De zon stond niet ver meer boven de Westerkimmen en in de diepste duinvalleien begon 't al eenigszins minder licht te worden.

Eindelijk kreeg men den biezenplas, zooals 't water in de duinvallei heette, in 't oog.

Toen snelde Fidel eensklaps met

grootte sprongen bij 'n duintop omhoog en begon daar vervaarlijk te blaffen.

«Daar is zeker 'n spoor van je jongen,» sprak de veldwachter en ijldo in de richting, waar de hond voortging met z'n geblaf.

Piet's vader, hoe vermoed oock van de zware dagtaak en de snelle wandeling, werd voortgedreven naar de plaats, waar de hond om hulp scheen te roepen.

Met 'n kreet ontwaarde de ongelukkige vader, hoe Fidel bij de voeten van den jongen, al blaffend, in 't zand krabde.

«Gauw, gauw,» bracht de beangste vader met moeite uit en greep de spade van z'n zoon en begon ijverig te graven.

«Houd je nu kalm, goeie vriend,» maande de veldwachter hem aan en begon met zijn spade niet minder snel te werken.

Behoedzaam werd boven het lichaam van den jongen 't zand verwijderd.

'n Groot deel van den duintop moest worden weggegraven, vóór het lichaam van den knaap zoover bevrijd was, dat 'n poging gewaagd kon worden, om 't weg te trekken.

Met moeite weerhield de veldwachter 'n paar malen den daglooner, die aan de beenen van den jongen was gaan trekken, met 't doel, op die wijze 't bevrijdingswerk te bespoedigen.

Eindelijk, toen hij meende, dat 't nu wel zou gaan, omvatte de veldwachter met z'n krachtige armen 't lichaam van den levend begravenen en trok 't met 'n snellen ruk uit de zandmassa weg.

't Gelaat van den jongen was min of meer blauw.

«Hij is dood, hij is dood!» jammerde schreiend de vreeselijk bewogen vader.

«Maak je nu niet te veel overstuur, goeie vriend,» sprak de veldwachter; *ik* geloof, dat hij nog leeft. Pak maar even mee aan, dan zullen wij je zoon naar den biezemplas dragen.»

Werktuigelijk volbracht de hevige bewogen vader, wat de veldwachter van hem verlangde.

Zoo snel zij konden, daalden de beide mannen in de duinvallei af en droegen het lichaam van den jongen naar 'n eenigszins hooge plek nabij den waterkant.

De veldwachter had een der klompen van den knaap gegrepen en begon toen water te scheppen uit den plas. Daarmee ging hij Piet's hoofd en polsen bevochtigen en hij beduidde den vader, dat deze de armen van zijn zoon op en neer moest bewegen, op dezelfde wijze, als dit geschiedt met drenkelingen, bij wie gepoogd wordt, de levensgeesten weer op te wekken.

Langer dan 'n half uur was men aldus bezig. Van tijd tot tijd hield de veldwachter eens 't oor op Piet's borst en bleef dan aandachtig luisteren.

Met betraande oogen en 'n hevige trillen der lippen, was de vader bezig, de behandeling voort te zetten. Eindelijk riep de veldwachter: «Ik voel z'n hart slaan: de jongen leeft nog. Volhouden maar!»

Nu en dan loste hij den vader eens af, die dan diep bedroefd op teedere wijze het gelaat van z'n jongen streelde, of hem met de vingers door de haren streek.

De schemering viel in en langzaam aan werd 't donkerder, maar voor

den vader werd 't licht, toen hij zag, hoe Piet de oogen opende en als in groote verwondering in 't rond staarde. Luid snikkend wilde de vader zijn jongen in de armen sluiten, toen de veldwachter dit met geweld belette en den man toeriep: «Bederf nu niets, dan komt alles terecht.»

Na 'n poos poogde Piet te drinken en dit gelukte ook weldra.

Loopen kon hij echter nog niet.

Toen 't bijna donker was geworden, zei de veldwachter: «Laten wij je zoon nu door de duinen naar den binnenweg dragen, dan ga ik aanstonds 'n rijtuig halen.»

't Was 'n niet gemakkelijk werk, met den jongen zoover te komen, doch voor 't geheel donker was geworden, had hij den binnenweg, aan de landzijde der duinen, bereikt.

Niet ver van de duinen stond 'n kleine pachthoeve.

't Gelukte den veldwachter, daar 'n paard en rijtuig te bekomen.

Anderhalf uur later was de geredde jongen bij Moeder thuis.

Toen de goede vrouw haar zoon zoo terug zag, weende en lachte zij tegelijk.

Ijlings werd de dokter ontboden, die den knaap onderzocht en toen verklaarde, dat Piet weldra weer de oude zou zijn.

«Ik begrijp haast niet,» zei de dokter, «dat de jongen het daar in dat hol nog zoo lang heeft kunnen uithouden, zonder te stikken.»

«Ik begrijp 't wel, dokter,» verklaarde de veldwachter; «'t hol moet aan den anderen kant van den duintop nog 'n opening hebben gehad, zoodat langs dien weg versche lucht naar

binnen kon stroomen. De meeste schuilplaatsen van de wilde konijnen hebben meer dan één toegang.»

Deze verklaring kwam den dokter alleszins aannemelijk voor.

Zoodra de dokter was heengegaan, zei Piet: «'t Is toch jammer, dat ik die eieren heb moeten achterlaten.»

't Waren de eerste woorden, die hem over de lippen kwamen!

«Deugniet,» voegde de veldwachter hem toe, «durf je nu nog van eieren te spreken? Ik moest eigenlijk proces-verbaal tegen je opmaken, omdat je de duinen zoo hebt vernield. Maar

ik zal 't nu bij 'n waarschuwing laten; want je bent voorloopig meer dan genoeg gestraft.»

«En wij danken je duizendmaal voor je goeie hulp,» sprak geroerd de vader, die des veldwachters hand greep en hartelijk drukte.

«Wij zullen nooit vergeten, wat je voor ons gedaan hebt,» voegde de moeder er bij.

Piet zei niets, maar nam zich toch stellig voor, nooit meer in de duinen te gaan graven; want niet graag zou hij andermaal levend begraven willen worden.

LASTIGE DIKHUIDEN.

Zoo waar als het is, dat men den Nijl zéér, zéér ver moet opvaren, om kans te hebben op een ontmoeting met nijlpaarden, even waar is het, dat in Zuid-Oost-Afrika deze kolossale planteters zeer vaak dicht bij de uitmondingen der rivieren voorkomen en dikwijls de schrik zijn van de Negers, wier akkers langs de oevers dezer stroomen gelegen zijn.

Dit laatste zal duidelijk zijn, als men bedenkt, dat de nijlpaarden, wanneer ze overdag niet genoeg waterplanten hebben kunnen vinden, om er zich mee te voeden, na zonsondergang de rivier verlaten en zich naar de bebouwde velden begeven, waar ze zich te goed doen aan 't geen daar groeit.

Helaas, dat dit «te goed doen» meestal neerkomt op de totale verwoesting van dergelijke velden.

En geen wonder: wie wel eens in den geopenden muil van een nijlpaard heeft gekeken, zal eenigszins kunnen begripen, wat deze sinjeur er in kan bergen! Zoo is onze vriend verzot op watermeloenen, een vrucht, door de Negers in Z.-O.-Afrika druk gekweekt. Maar wat is een watermeloen voor een nijlpaardenmuil!... Een hapje! En 't ongure beest moet er een groote menigte van naar binnen werken, zal 't verzadigd zijn.

Meer echter dan door 't geen het dier vertrapt, dan door 't geen het eet, is zijn bezoek aan een bebouwd land een ramp voor den eigenaar. En wien zal 't verbazen, die weet, dat een nijlpaard bij een lengte van 4 tot 5 Meter een gewicht heeft van tusschen 2000 en 3000 K.G.! De kop alléén weegt ongeveer 200 Kilo!

Stel u nu voor, dat dit reuzen-